

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Lublinie

LLU.411.2.2.2024

**Pan
Tomasz Tokarski
Prezes Zarządu
Lubelskie Dworce S.A.**

ul. Nadstawna 4
20-120 Lublin

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrola nr I/24/002/LLU – Wybrane aspekty funkcjonowania spółek z udziałem Województwa Lubelskiego oraz sprawowania nad nimi nadzoru właścicielskiego

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Lublinie
ul. Okopowa 7, 20-022 Lublin
+48 81 46 13 120, llu@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Lubelskie Dworce Spółka Akcyjna (dalej: Spółka), ul. Nadstawna 4, 20-120 Lublin.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Prezesem Zarządu Spółki jest Tomasz Tokarski od 21 grudnia 2024 r. (dalej: Prezes lub Prezes Zarządu). Poprzednio, funkcję tę pełnili: <ul style="list-style-type: none">– Zdzisław Szwed od 1 lipca do 20 grudnia 2024 r.;– Anna Kusiak od 8 grudnia 2023 r. do 30 czerwca 2024 r.;– Marek Krakowski od 2 stycznia do 30 listopada 2023 r.;– Zbigniew Załoga od 1 września 2020 r. do 31 grudnia 2022 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Działalność spółki i jej efekty. 2. Ustalanie i wypłacanie wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021-2024, z uwzględnieniem zdarzeń z okresu wcześniejszego, jeżeli miały istotny wpływ na zagadnienia objęte kontrolą NIK.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie
Kontroler	Joanna Jabłońska-Chyła, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienia do przeprowadzenia kontroli nr: LLU/126/2024 z 30 września 2024 r., LLU/149/2024 z 26 listopada 2024 r. oraz LLU/164/2024 z 23 grudnia 2024 r. (akta kontroli tom I str. 3-10)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA	<p>Spółka w latach 2021-2024 prowadziła działalność zgodną z jej celami statutowymi. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy³ prawidłowo ustalało wynagrodzenia stałe i zmienne dla członków Zarządu oraz wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej⁴. Spółka co do zasady prawidłowo wypłacała wynagrodzenia stałe i zmienne członkom Zarządu oraz wynagrodzenia RN.</p> <p>W okresie objętym kontrolą Spółka pokryła stratę z lat ubiegłych, która skumulowana wynosiła odpowiednio na koniec lat 2021-2023: 3877,8 tys. zł, 3706,7 tys. zł i 1948,4 tys. zł oraz osiągnęła zysk z prowadzonej działalności gospodarczej w kwotach odpowiednio: 709 tys. zł, 1758,3 tys. zł i 1410,7 tys. zł. Dodatni bilans finansowy wynikał przede wszystkim ze wzrostu przychodów z wynajmu nieruchomości. Ze względu na otwarcie w 2024 r. nowego Dworca Metropolitalnego w Lublinie (dalej: Dworzec Metropolitalny), którym nie zarządzała Spółka, lecz Miasto Lublin, działania Zarządu koncentrowały się głównie na utrzymaniu istniejącej infrastruktury zarządzanego przez Spółkę starego dworca przy Al. Tysiąclecia w Lublinie (dalej: Stary Dworzec) oraz na określeniu dalszych możliwych kierunków</p>
---------------------	--

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623 (dalej: ustawa o NIK).

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dalej: WZA.

⁴ Dalej: RN.

funkcjonowania Spółki. W okresie objętym kontrolą co do zasady prawidłowo zarządzano majątkiem oraz zawierano umowy.

WZA podjęło uchwały w sprawie kształtowania wynagrodzenia stałego i zmiennego członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami⁵. Zawarte z członkami Zarządu umowy o świadczenie usług zarządzania były zgodne z uchwałą WZA, a wynagrodzenia stałe i zmienne członków Zarządu oraz wynagrodzenia członków RN zostały naliczone i wypłacone, co do zasady, prawidłowo.

Negatywnie oceniono przekazanie przez Spółkę dwóch darowizn w kwocie łącznej 620 tys. zł, mimo niepokrycia strat z lat ubiegłych. Pozostałe istotne nieprawidłowości dotyczyły: nieustalenia przez WZA zasad przyznawania urzędzeń technicznych i zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego; naliczenia i wypłacenia, w łącznej kwocie 32 tys. zł brutto, nienależnych odpraw dla dwóch byłych Prezesów; zawarcia przez przewodniczącego RN z członkami Zarządu umów o używanie samochodów prywatnych do celów służbowych, pomimo braku takiego upoważnienia w uchwale WZA, co skutkowało nienależnym wydatkowaniem z tego tytułu kwoty 22,7 tys. zł.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁶ kontrolowanej działalności

1. Działania spółki i jej efekty.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1.1. Jedynym akcjonariuszem Spółki Lubelskie Dworce S.A. i właścicielem 100% jej kapitału zakładowego było Województwo Lubelskie. Spółka powstała 8 kwietnia 2008 r. w wyniku komercjalizacji Przedsiębiorstwa Państwowej Komunikacji Samochodowej w Lublinie i przekształcenia go w spółkę akcyjną. Przedmiotem przeważającej działalności Spółki zgodnie z danymi w KRS była działalność usługowa wspomagająca transport lądowy, sklasyfikowana pod numerem PKD 52.21.Z. W Statucie Spółki⁷ wskazano 95 różnych rodzajów działalności prowadzonej przez Spółkę. Zgodnie ze sprawozdaniami finansowymi Spółki za poszczególne lata objęte kontrolą, faktyczna działalność Spółki w tym okresie polegała na usługach wspomagających transport lądowy oraz wynajmie i zarządzaniu nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi (PKD 68.20.Z) i była zgodna z umową Spółki oraz danymi wykazanymi w KRS. W latach 2021-2024 nie dokonywano zmian w przedmiocie działalności Spółki. Roczne sprawozdania finansowe, opinie biegłego rewidenta, uchwały o zatwierdzeniu rocznego sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z działalności za lata 2020-2023, zostały w imieniu Spółki złożone w terminie określonym w art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁸.

(akta kontroli tom I str. 7-15, 20-21, tom II str. 4-42, 46-70, tom V str. 395-552)

1.2. W okresie objętym kontrolą Spółka nie posiadała strategii rozwoju, jak również nie sporządzono strategicznych planów wieloletnich na ten okres. Prezes Zarządu wyjaśnił, że podstawowa działalność usługowa wspomagająca transport lądowy, czyli działalność dworca autobusowego oraz wynajem i zarządzanie nieruchomościami,

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907 (dalej: ustawa o wynagrodzeniach w spółkach).

⁶ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Tekst jednolity przyjęty uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółki z 31 sierpnia 2020 r.

⁸ Dz. U. z 2023 r. poz. 120, ze zm. (dalej: uor).

prowadzona była w sposób trwały od wielu lat, w związku z tym nie było przesłanek ekonomiczno-finansowych do tworzenia strategii. Prezes wyjaśnił ponadto, iż mając jednak na uwadze stopniowe zmiany warunków ekonomiczno-finansowych, w których działa Spółka, aktualnie podjęto prace przygotowawcze do opracowania strategii. Z uwagi na otwarcie nowego Dworca Metropolitalnego, następuje długotrwały, stopniowy etap przechodzenia przewoźników na nowe miejsce prowadzenia działalności.

(akta kontroli tom I str. 108-111)

W latach 2021-2024 Zarząd Spółki rokrocznie w pierwszym kwartale roku sporządzał i następnie uchwalał plan rzeczowo-finansowy na dany rok⁹, zawierający m.in. główne cele działalności Spółki oraz plan działań we wskazanym okresie wraz z wyszczególnieniem konkretnych zadań i planowanych kwot wydatków na ich realizację. W ww. okresie RN pozytywnie zaopiniowała przyjęte przez Zarząd plany rzeczowo-finansowe na dany rok. Cele określone w tych planach na poszczególne lata objęte kontrolą korespondowały z celami zarządczymi ustalonymi na te okresy przez WZA dla określenia części zmiennej wynagrodzenia członków Zarządu Spółki, głównie w zakresie wskaźników finansowych.

W planie rzeczowo-finansowym na 2021 r. Zarząd, biorąc pod uwagę utrzymującą się epidemię koronawirusa SARS-CoV-2, jako główne cele wskazał:

- utrzymanie istniejącej infrastruktury Starego Dworca;
- zapewnienie prawidłowej obsługi przewoźników i pasażerów przy zastosowaniu odpowiednich środków i procedur bezpieczeństwa wymaganych w związku z epidemią koronawirusa SARS-CoV-2;
- uzyskanie dodatniego wyniku ekonomicznego;
- podejmowanie działań inwestycyjno-remontowych mających na celu utrzymanie we właściwym stanie posiadanej infrastruktury dworcowej;
- dalsze działania mające na celu optymalizację kosztów związanych z utrzymaniem nieruchomości położonej we Włodawie przy ul. Żołnierzy WiN 14;
- działania marketingowe skierowane głównie na kształtowanie pozytywnego wizerunku firmy Lubelskie Dworce S.A.;
- podejmowanie działań monitorujących aktualną sytuację procesu upadłościowego spółek zależnych¹⁰.

[.....]
.....]^{*}

W 2022 r. Zarząd zaproponował, oprócz celów wskazanych w planie na 2021 r., dodatkowo cele uwzględniające planowane otwarcie Dworca Metropolitalnego, tj. podjęcie działań w celu zakończenia dotychczasowej działalności dworcowej przy Al. Tysiąclecia. [.....]

.....]^{*} a także wykonanie specjalnych pasów buforowych w zakresie oznakowania poziomego na wszystkich stanowiskach odjazdowych, co miało zwiększyć bezpieczeństwo pasażerów i kierowców.

Plan na 2023 r. zakładał, iż działania Spółki skupione będą na następujących obszarach:

⁹ Uchwały nr: 54/VI/2021 z 20 stycznia 2021 r., 69/VI/2022 z 9 lutego 2022 r., 5/VII/2023 z 17 marca 2023 r. oraz 31/VII/2024 z 29 lutego 2024 r.

¹⁰ PKS Włodawa Sp. z o. o. w upadłości oraz PKS Hrubieszów Sp. z o. o. w upadłości.

- utrzymanie istniejącej infrastruktury Starego Dworca,
- podjęcie działań w celu określenia nowych kierunków działania Spółki w sytuacji uruchomienia Dworca Metropolitalnego,
- zapewnienie prawidłowej obsługi przewoźników i pasażerów przy zastosowaniu odpowiednich środków i procedur bezpieczeństwa oraz dostępnych środków komunikacji społecznej,
- uzyskanie dodatniego wyniku ekonomicznego,
- podjęcie koniecznych działań inwestycyjno-remontowych mających na celu utrzymanie we właściwym stanie posiadanej infrastruktury dworcowej,
- podjęcie działań zmierzających do zmiany sposobu wykorzystania części nieruchomości niezwiązanych z działalnością podstawową,
- podjęcie czynności modernizacyjnych zmierzających do podniesienia estetyki nieruchomości zarządzanych przez Spółkę,
- kontynuowanie działań monitorujących aktualną sytuację procesu upadłościowego spółki zależnej, tj. PKS Hrubieszów Sp. z o. o. w upadłości.

[.....

]
]*

W Planie rzeczowo-finansowym na 2024 r. wskazano, iż w związku z otwarciem nowego Dworca Metropolitalnego w styczniu 2024 r., działalność Spółki w zakresie obsługi przewoźników oraz pasażerów będzie ulegała stopniowemu ograniczeniu w ciągu roku, co spowoduje zmniejszenie przychodów z działalności dworcowej oraz w dalszej perspektywie zmniejszenie przychodów z tytułu najmu gruntu lub lokali wykorzystywanych na usługi gastronomiczne i handel. W związku z tym zakreślono następujące cele operacyjne Spółki na 2024 r.:

- utrzymanie istniejącej infrastruktury dworca poprzez podjęcie działań remontowych do utrzymania we właściwym stanie posiadanej infrastruktury technicznej,
- podjęcie działań zmierzających do zmiany sposobu wykorzystania części nieruchomości niezwiązanych z działalnością podstawową, zmiana przeznaczenia działki nr 48 z funkcji handlowej na usługową,
- zapewnienie prawidłowej obsługi przewoźników i pasażerów przy zastosowaniu odpowiednich środków i procedur bezpieczeństwa oraz dostępnych środków komunikacji społecznej,
- uzyskanie dodatniego wyniku ekonomicznego.

[.....

]
]*

(akta kontroli tom I str. 58-107, 112-154)

Spółka w 2021 r. z tytułu usług działalności podstawowej, tj. z opłat za wjazdy na Stary Dworzec, uzyskała przychody w wysokości 1 308 308,36 zł, a z tytułu wynajmu nieruchomości przychody w wysokości 1 911 422,12 zł. Spółka uzyskała w tym roku również przychód w wysokości 675 000 zł z tytułu sprzedaży prawa użytkowania wieczystego działki o powierzchni 4,0279 ha położonej we Włodawie. W 2022 r. przychody z opłat za wjazdy na Stary Dworzec wyniosły 1 432 079,53 zł oraz z tytułu wynajmu nieruchomości 2 063 093,40 zł. Przychody Spółki w 2023 r. wyniosły odpowiednio 1 684 423,59 zł oraz 2 130 327,36 zł. Ponadto, zgodnie z planem podziału, syndyk masy upadłości PKS Hrubieszów

Sp. z o. o. dokonał w 2023 r. spłaty należności głównej wraz z odsetkami wobec Spółki Lubelskie Dworce S.A. w łącznej wysokości 515 870,66 zł.

W latach objętych kontrolą Spółka miała zawarte umowy oraz pobierała opłaty za wjazdy na dworzec od następującej liczby przewoźników: [.....

.....]*

(akta kontroli tom I str. 155-157, tom V str. 395-552)

1.3. Spółka osiągnęła zysk netto w latach 2021-2023, który wyniósł odpowiednio: 708 995,41 zł, 1 758 276,23 zł oraz 1 410 651,42 zł. Z podstawowej działalności Spółka w 2021 r. uzyskała stratę w wysokości 332 907,76 zł, w 2022 r. zysk w kwocie 131 140,88 zł oraz w 2023 r. stratę w wysokości 217 591,24 zł. Z pozostałej działalności operacyjnej Spółka w latach 2021-2023 uzyskała zysk w kwotach odpowiednio: 741 667,91 zł, 1 562 294,35 zł oraz 914 501,07 zł. Największe przychody z pozostałej działalności operacyjnej stanowiły w tych latach przychody z najmu i wynosiły: 652 182,74 zł w 2021 r., 614 311,19 zł w 2022 r. oraz 643 944,83 zł w 2023 r.

W 2021 r. przychody w porównaniu do 2020 r. wzrosły o 12,3%, a koszty o 9,5%. W 2022 r. przychody w stosunku do 2021 r. wzrosły o 29,3%, a koszty o 1,9%, natomiast w 2023 r. przychody w stosunku do 2022 r. wzrosły o 4,3%, a koszty o 18,4%. Zdaniem Prezesa przyczyną zwiększonej dynamiki wzrostu kosztów w 2023 r. był wzrost cen usług, materiałów, a także podatków, jakie Spółka musiała zakupić dla prawidłowego funkcjonowania oraz utrzymania standardu obsługi i bezpieczeństwa pasażerów i przewoźników na dworcu, w szczególności w tym okresie wzrosły koszty usług ochrony oraz mediów (energia elektryczna i ciepła, wywóz odpadów).

Zobowiązania Spółki w latach 2021-2023 na koniec roku obrotowego prezentowane w bilansie wyniosły odpowiednio: 650 403,02 zł, 388 599,23 zł oraz 358 143,53 zł. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki utraty przez Spółkę płynności finansowej. Wskaźnik płynności bieżącej Spółki, wyliczony jako iloraz aktywów obrotowych i zobowiązań bieżących¹¹ był wysoki i związany był z posiadanymi środkami pieniężnymi na rachunkach bankowych. Wynosił on 23,65 za 2021 r., 42,82 za 2022 r. i 52,55 za 2023 r.

(akta kontroli tom V str. 359-553)

Sprawozdania finansowe oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za lata 2020-2023 zostały rozpatrzone i zatwierdzone przez WZA w terminie sześciu miesięcy od zakończenia roku obrotowego¹², z wyjątkiem sprawozdania finansowego za 2021 r., które zatwierdzono 1 lipca 2022 r. Spółka w tym przypadku skorzystała z rozwiązania wskazanego w § 3 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie określenia innych terminów wypełniania obowiązków w zakresie ewidencji oraz w zakresie sporządzenia, zatwierdzenia, udostępnienia i przekazania do właściwego rejestru, jednostki lub organu sprawozdań lub informacji¹³, tj. terminu wydłużonego o trzy miesiące. W powyższych terminach WZA udzieliło również absolutorium członkom Zarządu oraz RN.

(akta kontroli tom I str. 58-107)

¹¹ Wskaźnik określa zdolność regulowania bieżących zobowiązań z posiadanych przez spółkę środków pieniężnych, a wartość optymalna wskaźnika to wynik w zakresie 1,5-2,0.

¹² Uchwały WZA nr: 1/2021 i 2/2021 z 8 czerwca 2021, 1/2022 i 2/2022 z 1 lipca 2022 r., 2/2023 i 3/2023 z 26 czerwca 2023 r. oraz 2/2024 i 3/2024 z 19 czerwca 2024 r.

¹³ Dz. U. z 2023 r. poz. 1585.

RN w latach 2021-2024 rozpatrzyła i pozytywnie oceniła sprawozdania finansowe Spółki za poszczególne lata obrotowe 2020-2023 przedstawione przez Zarząd¹⁴. Każdorazowo w ww. okresie rekomendowała WZA podjęcie uchwały zatwierdzającej sprawozdanie finansowe za dany rok obrotowy. Roczne sprawozdania finansowe za lata 2021-2023 zostały zbadane przez niezależnego biegłego rewidenta oraz sporządzone zostały sprawozdania z tych badań. W sprawozdaniach biegli zawarli opinie, iż przedstawiają one rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Spółki na ostatni dzień roku obrotowego oraz jej wyniku finansowego i przepływów pieniężnych za dany rok obrotowy oraz są zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Spółkę przepisami prawa oraz jej statutem, a także, że zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami uor. Sprawozdanie niezależnego biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego Spółki za 2021 r. zawierało jednakże opinię z zastrzeżeniem, dotyczącym skutków trzech spraw:

- niedopełnienia obowiązku przeprowadzenia inwentaryzacji rzeczowych aktywów trwałych drogą spisu z natury i ujawnienia jej wyników w sprawozdaniu finansowym,
- niedokonania aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych prezentowanych w sprawozdaniu finansowym,
- odstąpienia od kalkulacji i ujawnienia w sprawozdaniu finansowym rezerw na świadczenia pracownicze z tytułu niewykorzystanych płatnych urlopów wypoczynkowych przysługujących pracownikom.

Prezes wyjaśnił, że Spółka wykonała zalecenia zawarte w ww. sprawozdaniu. Stwierdził, że od 1 grudnia 2022 r. do 12 stycznia 2023 r. została przeprowadzona inwentaryzacja środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz przedmiotów niskocennych, stanowiących wyposażenie i będących w użytkowaniu pracowników Spółki na dzień 31 grudnia 2022 r. Ponadto 21 października 2022 r. zawarto umowę na wycenę rezerw pracowniczych oraz dokonano wyceny inwestycji w nieruchomości na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego w styczniu 2023 r.

(akta kontroli tom II str. 366-597, tom V str. 441-444, 492-498, 545-552, 554-626)

Zyski Spółki za kolejne lata 2021-2023 zostały uchwałami WZA przeznaczone na pokrycie straty z lat ubiegłych, która na dzień 31 grudnia 2020 r. skumulowana wynosiła 4 559 687,23 zł, natomiast na koniec roku obrotowego 2023 wynosiła 1 948 430,71 zł. W 2022 r. WZA podjęło uchwałę¹⁵ o przeznaczeniu części zysku Spółki za 2021 r. w wysokości 208 995,41 zł na pokrycie strat z lat ubiegłych, a część zysku w kwocie 500 000 zł na inne cele, tj. na rekompensatę darowizny przekazanej na rzecz Caritas Archidiecezji Lubelskiej (dalej: Caritas) w celu pomocy uchodźcom z Ukrainy. Na zysk uzyskany przez Spółkę w 2021 r. miało wpływ zbycie nieruchomości położonej we Włodawie przy ul. Żołnierzy WiN 14. Wynik ze sprzedaży tej działki zaprezentowany w sprawozdaniu finansowym za 2021 r., tj. przychód 675 000 zł, koszt 330 895,11 zł oraz zysk ze sprzedaży w wysokości 344 104,89 zł, przedstawiono w rachunku zysków i strat w pozycji zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych.

(akta kontroli tom II str. 58-107, tom V str. 500-544)

¹⁴ Uchwały RN nr: 70/VI/2021 z 28 kwietnia 2021 r., 88/VI/2022 z 23 czerwca 2022 r., 15/VII/2023 z 22 czerwca 2023 r. i 37/VII/2024 z 3 czerwca 2024 r.

¹⁵ Uchwała WZA nr 8/2022 z 1 lipca 2022 r.

W okresie objętym kontrolą Spółka przekazała dwie darowizny na łączną kwotę 620 tys. zł na rzecz dwóch podmiotów. W Spółce nie zostały wprowadzone regulacje wewnętrzne dotyczące strategii społecznej odpowiedzialności biznesu (CSR¹⁶).

Spółka 10 marca 2022 r. zawarła umowę darowizny z Caritas na kwotę 500 tys. zł z przeznaczeniem na zakup żywności i artykułów higieniczno-czystościowych dla dzieci i ich matek, uchodźców z Ukrainy. Pismem z 3 marca 2022 r. Caritas zwróciła się do Prezesa Zarządu Spółki z prośbą o przekazanie darowizny pieniężnej na zakup żywności i artykułów higieniczno-czystościowych dla dzieci i ich matek, uzupełnionym następnie pismem z 4 marca 2022 r., w którym wskazano wysokość darowizny, tj. 500 tys. zł oraz podając szczegółowe cele, na jakie zostanie przeznaczona. Pismem z 3 marca 2022 r., które wpłynęło do Spółki 7 marca 2022 r., Zarząd Województwa Lubelskiego¹⁷ zwrócił się do Prezesa o przekazanie darowizny w kwocie 500 tys. zł na rzecz Caritas. Uchwały¹⁸, wyrażające zgodę na dokonanie tej darowizny, zostały podjęte, zarówno przez Zarząd, jak i RN Spółki, niejednomyślnie. Jeden członek Zarządu oraz jeden członek RN głosowali przeciw przekazaniu ww. darowizny. Ponadto 4 marca 2022 r. została sporządzona opinia prawna w przedmiocie oceny możliwości prawnych udzielenia przez Spółkę tej darowizny na rzecz Caritas, w której wskazano na ryzyko pociągnięcia do odpowiedzialności karnej i cywilnej członków Zarządu Spółki w przypadku dokonania darowizny w takiej kwocie. Pomimo tej opinii Spółka zawarła 10 marca 2022 r. umowę darowizny. W umowie wskazano, iż środki z tej darowizny zostaną przekazane na pomoc materialną dla uchodźców z Ukrainy.

Kolejną umowę darowizny Spółka zawarła 9 października 2023 r. z Fundacją „Ruchu Solidarności Rodzin” w Lublinie na kwotę 120 tys. zł. Pismem z 25 września 2023 r. ww. Fundacja zwróciła się do Zarządu Spółki z prośbą o dokonanie darowizny w kwocie 120 tys. zł na dofinansowanie przedsięwzięcia, w ramach obchodów osiemdziesiątej rocznicy Akcji Reinhardt, polegającego na realizacji ścieżki edukacyjno-historycznej i postawieniu pomnika upamiętniającego masową egzekucję mieszkańców lubelskiego getta w miejscowości Kopaniny w gminie Niemce. RN wyraziła zgodę¹⁹ na dokonanie przedmiotowej darowizny w kwocie 120 tys. zł.

W złożonym przez Spółkę zeznaniu o wysokości osiągniętego dochodu (poniesionej straty) i należnego podatku dochodowego od osób prawnych za rok podatkowy 2023 (CIT- 8) wykazano [.....]

.....]** W złożonym zeznaniu CIT- 8 za 2022 r. Spółka [.....]

.....]** Zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych²⁰ podstawę opodatkowania stanowi dochód po odliczeniu darowizn przekazanych organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego, łącznie do wysokości nieprzekraczającej 10% dochodu. [.....]

.....]**

Obydwie darowizny zostały przekazane przez Spółkę w czasie, gdy nie została pokryta strata z lat ubiegłych, a dane finansowe roku obrotowego nie wskazywały

¹⁶ Corporate social responsibility.

¹⁷ Dalej: ZW.

¹⁸ Uchwała Zarządu nr 70/VI/2022 z 4 marca 2022 r. oraz uchwała RN nr 86/VI/2022 z 5 marca 2022 r.

¹⁹ Uchwała RN nr 28/VII/2023 z 2 października 2023 r.

²⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 2805, ze zm. (dalej: updop).

jednoznacznie, że Spółka uzyska zysk. Zostało to szczegółowo opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom I str. 564-706, tom II str. 466-473, 497-499)

W celu zmniejszenia kosztów działalności Spółka w okresie objętym kontrolą zawarła porozumienia cenowe z dostawcą energii elektrycznej PGE Obrót S.A. w dniu 19 listopada 2021 r. obowiązujące w okresie od 1 stycznia 2022 r. do 31 grudnia 2024 r. oraz 16 maja 2024 r. obowiązujące w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2026 r. Ponadto zgodnie ze sprawozdaniami Zarządu z działalności Spółki w 2022 r. wymieniono oświetlenie peronu i poczekalni dworca na oświetlenie LED.

(akta kontroli tom VI str. 3-49, tom V str. 446-491)

Spółka wynajmowała pomieszczenia do prowadzenia działalności. W tym celu zawarła 24 października 2016 r. umowę najmu lokalu użytkowego o powierzchni 379 m² znajdującego się na II piętrze budynku przy ul. Nadstawnej 4, z przeznaczeniem na siedzibę Spółki. Kolejnymi aneksami do umowy przedłużono okres jej obowiązywania do 31 grudnia 2026 r. Budynek ten znajdował się w bliskim sąsiedztwie Starego Dworca PKS zarządzanego przez Spółkę. Czynnosc najmu był w okresie od 1 stycznia do 28 lutego 2021 r. oraz od 1 lipca do 30 września 2021 r., ze względu na pandemię koronawirusa SARS-CoV-2, obniżony o 15% i wynosił 11 843,14 zł netto miesięcznie. Łącznie z tytułu najmu ww. lokalu użytkowego Spółka poniosła koszty wynajmu w wysokości: 211 016,19 zł w 2021 r.; 215 877,62 zł w 2022 r.; 252 488,79 zł w 2023 r. i 253 508,71 zł w 2024 r. (do 30 listopada). Łączne wydatki Spółki z tego tytułu w okresie objętym kontrolą wyniosły 932 891,31 zł. Koszty te były niższe od potencjalnych kosztów remontu własnych pomieszczeń przy ul. Nadstawnej 3 w Lublinie, [.....]
.....]
.....]*

W okresie objętym kontrolą Spółka była właścicielem samochodu osobowego marki Renault Laguna, rok produkcji 2011. Ze względu na zły stan techniczny samochodu i wysoki przebieg (219 tys. km), Spółka 7 marca 2023 r. zawarła umowę najmu samochodu osobowego marki KIA Sportage na okres 30 miesięcy, w której miesięczny czynsz najmu ustalono w wysokości 3368,13 zł brutto. Powołana 9 lutego 2023 r. komisja przetargowa sporządziła analizę potrzeb i wymagań Spółki i zarekomendowała Zarządowi wybór najmu długoterminowego jako najbardziej optymalny sposób pozyskania nowego środka transportu dla Spółki. Komisja ponadto uzasadniała konieczność zawarcia umowy najmu złym stanem technicznym dotychczas używanego samochodu, będącego własnością Spółki.

(akta kontroli tom I str. 466-561)

1.4. W latach 2021-2024 Spółka zawarła pięć umów dotyczących sporządzenia opinii i projektów, trzy w 2023 r. oraz dwie w 2024 r., które objęto szczegółowym badaniem, tj.:

- umowę z 27 czerwca 2023 r., której przedmiotem było wykonanie usługi projektowej dla inwestycji dotyczącej budynku usługowego w Lublinie przy ul. Nadstawnej 3, z wynagrodzeniem w kwocie brutto 53 505 zł,
- umowę z 27 czerwca 2023 r., której przedmiotem było sporządzenie pisemnej opinii prawnej w zakresie oceny możliwych skutków prawnych, podatkowych i ekonomicznych ewentualnego zakończenia działalności przez Lubelskie Dorce S.A. w drodze likwidacji oraz możliwości podjęcia innej działalności niż dotychczasowa, z wynagrodzeniem w kwocie brutto 25 000 zł,

- umowę z 4 lipca 2023 r., której przedmiotem było opracowanie projektu koncepcyjnego „Pawilonów handlowych” na terenie Starego Dworca wzdłuż Al. Tysiąclecia, z wynagrodzeniem w kwocie brutto 24 600 zł,
- umowę z 10 kwietnia 2024 r., której przedmiotem było sporządzenie analizy opłacalności remontu budynku przy ul. Nadstawnej 3, z wynagrodzeniem w kwocie brutto 49 200 zł,
- umowę z 15 kwietnia 2024 r., której przedmiotem było wykonanie opracowania ekonomicznego przychodowości Spółki w zakresie zmiany profilu działalności polegającej na utworzeniu parkingu na terenie nieruchomości zarządzanych przez Spółkę, z wynagrodzeniem w kwocie brutto 36 900 zł.

W zbadanych zamówieniach zarządzeniem Prezesa została powołana komisja przetargowa oraz sporządzono wnioski o udzielenie zamówienia przez pracownika odpowiedzialnego merytorycznie, zgodnie z obowiązującym w Spółce regulacjami dotyczącymi udzielania zamówień²¹. W każdym przypadku zapytanie ofertowe skierowano do trzech wykonawców. Kryterium wyboru oferty w zbadanych zamówieniach była cena. Wybrano oferty najkorzystniejsze cenowo.

Plan rzeczowo-finansowy na 2023 r. zakładał przedsięwzięcia, mające na celu określenie kierunków działania Spółki w przyszłości po otwarciu Dworca Metropolitalnego, polegające m.in. na opracowaniu planów strategicznych funkcjonowania Spółki, [.....]* W planie rzeczowo-finansowym na 2024 r. zostały ujęte dwa ww. zamówienia, jako zadania mające na celu określenie nowych kierunków działania Spółki po spodziewanym zaprzestaniu funkcjonowania Starego Dworca przy Al. Tysiąclecia. Na opracowanie kosztorysu opłacalności remontu budynku przy u. Nadstawnej 3, celem przystosowania go na siedzibę Spółki oraz na opracowanie ekonomiczne dotyczące przychodowości Spółki, [.....]*

Ze względu na planowaną wysokość wynagrodzenia za wykonanie wyszczególnionych powyżej analiz i projektów, zgodnie z § 29 Statutu Spółki, RN nie była zobowiązana do udzielenia zgody na zawarcie przedmiotowych umów.

W badanych umowach zawarto zapisy zabezpieczające interes Spółki przed nienależytym wykonaniem przedmiotu zamówienia, w szczególności zamawiający zastrzegł w umowach prawo do nałożenia na wykonawcę kar umownych w przypadku niewykonania umowy, odstąpienia od umowy w całości lub części przez zamawiającego z przyczyn leżących po stronie wykonawcy. Ponadto Spółka mogła nałożyć kary umowne za każdy dzień zwłoki w przekazaniu dzieła przez wykonawcę, a także za przekazanie osobom trzecim dokumentów objętych tajemnicą przedsiębiorstwa. Umowy zawierały również odniesienia do przepisów powszechnie obowiązujących w zakresie odpowiedzialności z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez wykonawcę, w szczególności za wady prawne przekazanych rezultatów, w tym za ewentualne roszczenia osób trzecich wynikające z naruszenia praw, w szczególności praw autorskich.

Odbiór przez Spółkę zamówionego dzieła był każdorazowo potwierdzany protokołem zdawczo-odbiorczym. Żaden ze zbadanych protokołów nie zawierał uwag odnośnie zakresu, terminu lub przekazanego przedmiotu umowy. Wynagrodzenia zostały przez Spółkę zapłacone kontrahentom w terminach wskazanych w wystawionych fakturach i uzgodnionych kwotach. Zbadane umowy zostały zrealizowane terminowo przez kontrahentów i nie było przesłanek do naliczania kar umownych przez Spółkę.

²¹ Zasady postępowania przy udzielaniu zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane w Lubelskich Dworcach S.A. w Lublinie, stanowiące załącznik do uchwały nr 8/VII/2016 z 1 grudnia 2016 r. oraz Regulamin udzielania zamówień o wartości szacunkowej poniżej 130 000 zł netto w Lubelskich Dworcach S.A. w Lublinie, stanowiący załącznik do uchwały Zarządu nr 33/VII/2024 z 8 maja 2024 r.

Spółka 27 listopada 2019 r. zawarła umowę na obsługę prawną z kancelarią radcy prawnego na czas nieokreślony, z wynagrodzeniem miesięcznym w kwocie 5800 zł netto w okresie od 1 stycznia 2020 r. do 1 marca 2024 r. oraz 7800 zł w kolejnych miesiącach. Zgodnie z § 17 ust. 2 lit. b i c obowiązującym w Spółce w 2019 r. Regulaminem udzielania zamówień²² wniosek o udzielenie zamówienia powinien zawierać m.in. wartość szacunkową zamówienia w PLN i po przeliczeniu na EUR oraz podstawę ustalenia wartości szacunkowej zamówienia. Spółka nie przedłożyła dokumentów, potwierdzających ustalenie wartości tego zamówienia, będące całkowitym szacunkowym wynagrodzeniem wykonawcy. Wartość ww. umowy na obsługę prawną w pierwszym roku jej obowiązywania, tj. w 2020 r. wyniosła 69 600 zł. Z tytułu zawartej umowy na obsługę prawną w latach 2020-2024 (do 30 listopada) Spółka wydatkowała łącznie 469 323,32 zł.

Ponadto 1 lipca 2024 została zawarta umowa o świadczenie stałej pomocy prawnej z inną kancelarią radcy prawnego na czas określony (jeden rok) z wynagrodzeniem miesięcznym w wysokości 3200 zł netto. Prezes Zarządu wyjaśnił, iż umowa dotyczyła stałej pomocy prawnej, niemniej jednak głównym jej celem było wsparcie Spółki w rozwiązaniu problemu związanego z likwidacją targowiska, która to pomoc w pierwszym okresie była świadczona niemal codziennie. Trudno było oszacować, ile godzin usług prawnych w tym zakresie będzie potrzebnych. Zdaniem Prezesa działania podjęte przez radcę prawnego pomogły zawrzeć nowe umowy i ugody z kupcami, na mocy których mieli oni opuścić nieruchomości Spółki do końca 2024 r.

(akta kontroli tom V str. 45-48, 287-307, 639-648)

Zawarta przez Spółkę 31 grudnia 2019 r. umowa nr D/01/72/2019/K o świadczenie usług ochrony mienia na terenie obiektu znajdującego się przy Al. Tysiąclecia 6 i 8a w Lublinie w systemie całodobowym we wszystkie dni tygodnia przez jednego pracownika jednocześnie, była następnie przez strony zmieniana²³ w zakresie wysokości ustalonego wynagrodzenia za godzinę pracy pracownika ochrony w kolejnych latach jej obowiązywania. Spółka nie przedłożyła w toku kontroli dokumentów, potwierdzających dokonanie szacowania wartości zamówienia, a Prezes wyjaśnił, iż Spółka nie posiada innych dokumentów oraz informacji dotyczących postępowań o udzielenie zamówienia na obsługę prawną oraz na usługi ochrony osób i mienia. Zawarta umowa na usługi ochrony skutkowałą wydatkowaniem przez Spółkę kwoty 198 522 zł w pierwszym roku jej obowiązywania oraz w latach 2020-2024 (do 30 listopada) łącznej kwoty 1 176 068,28 zł.

Aneks nr 3 z 5 lutego 2024 r. do ww. umowy strony rozszerzyły zakres jej obowiązywania o dodatkowy postereunek określony jako „Targowisko na terenie dworca PKS” oraz delegowanie dodatkowego jednego pracownika ochrony w wyznaczonych godzinach. Powyższy aneks obowiązywał do 10 czerwca 2024 r. ze względu na jego wypowiedzenie przez Spółkę 8 maja 2024 r. W związku z zawarciem ww. aneksu Spółka poniosła w 2024 r. wydatki z tytułu dodatkowych usług ochrony w kwocie 50 579,46 zł. Prezes wyjaśnił, że z tytułu usług ochrony świadczonych na terenie targowiska w 2024 r. Spółka planowała ponieść koszty w wysokości 50 tys. zł netto i dlatego aneks wypowiedziano 8 maja 2024 r. Wyjaśnił ponadto, iż zawarcie aneksu zbiegło się w czasie z trudnymi decyzjami co do dalszej działalności Spółki w zakresie istniejącego targowiska. Najemca gruntu, pomimo wygaśnięcia umowy najmu z dniem 31 grudnia 2023 r., nie opuścił terenu, na którym zlokalizowane było targowisko. Zdaniem Prezesa zawarcie aneksu nr 3 w lutym

²² Załącznik nr 1 do Zasad postępowania przy udzielaniu zamówień na dostawy, usługi i roboty budowlane w Lubelskich Dworcach S.A. w Lublinie z 1 grudnia 2016 r.

²³ Aneksy nr: 1 z 28 grudnia 2022 r. i 2 z 28 grudnia 2023 r.

2024 r., ustanawiającego dodatkowy posterunek na terenie targowiska, było niezbędnym ruchem celem zapewnienia bezpieczeństwa osobom korzystającym z nieruchomości, jak i samym pracownikom Spółki.

(akta kontroli tom V str. 309-358)

W latach 2021-2024 Spółka sprzedała zamortyzowane środki trwałe (tj. laptopy, notebooki, telefony) o wartości początkowej 28 485,95 zł oraz elementy wyposażenia za łączną kwotę 16 277 zł. Ponadto 19 listopada 2024 r. zbyła samochód osobowy marki Renault Laguna za kwotę 19 050 zł brutto.

W 2021 r. Spółka zbyła w drodze przetargu prawo wieczystego użytkowania nieruchomości gruntowej zabudowanej o pow. 4,0279 ha, położonej we Włodawie przy ul. Żołnierzy WiN 14, za cenę brutto 830 250 zł. Przetarg został przeprowadzony zgodnie z Regulaminem przetargu²⁴. Operat szacunkowy, sporządzony 20 sierpnia 2021 r., określał wartość prawa użytkowania wieczystego gruntu dla opisanej powyżej nieruchomości na kwotę 574 977 zł i na taką minimalną cenę sprzedaży wyraziła zgodę RN uchwałą nr 80/VI/2021 podjętą 22 września 2021 r. W odpowiedzi na zamieszczone w prasie oraz na stronie internetowej Spółki ogłoszenia, złożono dwie oferty, z których komisja przetargowa rekomendowała zawarcie umowy z oferentem proponującym najkorzystniejszą cenę.

(akta kontroli tom V str. 49-292)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Przekazanie przez Spółkę dwóch darowizn w kwocie łącznej 620 tys. zł, bez zachowania reguł ostrożności wymaganych w sytuacji istnienia niepokrytej straty z lat ubiegłych, przy braku strategii zarządzania społeczną odpowiedzialnością biznesu i przy szacowaniu przyszłego rocznego zysku w dacie zawarcia umów darowizny na poziomie znacznie niższym od kwot darowizn.

Spółka przekazała darowiznę w 2022 r. na rzecz Caritas Archidiecezji Lubelskiej w kwocie 500 tys. zł, pomimo posiadania straty z lat ubiegłych na koniec 2021 r. w kwocie 3 877 839,94 zł²⁵ oraz w sytuacji, kiedy projekt planu finansowego na koniec 2022 r. zakładał niewielki zysk w kwocie 20 000 zł. Kwotę tej darowizny ujęto w podziale zysku za 2021 r., wynoszącego 708 995,41 zł, na wysokość którego miał przede wszystkim wpływ zysk ze sprzedaży nieruchomości Spółki w kwocie 344 104,89 zł (zysk nadzwyczajny). Ponadto Spółka nie skorzystała z prawa do odliczenia przekazanej darowizny od dochodu za 2022 r., pomimo przysługującego jej uprawnienia, wynikającego z art. 18 ust. 1 pkt 1 updop, wskutek czego zapłaciła należny podatek za ten rok w kwocie wyższej o 7719 zł.

Drugą darowiznę przekazano w 2023 r. Fundacji „Ruchu Solidarności Rodzin” w kwocie 120 tys. zł, również pomimo posiadania straty z lat ubiegłych na koniec 2022 r. w kwocie 3 708 706,94 zł²⁶.

Prezes wyjaśnił, iż przy podejmowaniu decyzji w zakresie darowizny dla Caritas kierowano się wynikami finansowymi oraz danymi z bilansu Spółki za okres styczeń-luty 2022 r. Zdaniem Prezesa, przekazywanie darowizny w transzach w okresie od marca do lipca 2022 r. nie zakłócało bieżącego funkcjonowania podmiotu oraz nie było zagrożenia w regulowaniu płatności wobec kontrahentów. Odnosząc się do darowizny na rzecz Fundacji, Prezes stwierdził, że wyniki finansowe oraz bilans Spółki za okres styczeń-sierpień 2023 r. wskazywały na dobrą kondycję finansową

²⁴ Regulamin wprowadzony zarządzeniem nr 4/2021 Prezesa Zarządu z 1 października 2021 r., zmienionym następnie zarządzeniem nr 5/2021 z 28 października 2021 r.

²⁵ Na dzień 28 lutego 2022 r. straty z lat ubiegłych wynosiły 3 297 759,71 zł.

²⁶ Na dzień 31 sierpnia 2023 r. straty z lat ubiegłych wynosiły 1 948 430,71 zł.

i brak zakłóceń w regulowaniu zobowiązań. Wyjaśnił także, że darowizna przekazana na rzecz Caritas nie została odliczona od dochodu za 2022 r. z uwagi na podjęcie uchwał Zarządu, RN oraz WZA o przeznaczeniu części zysku wypracowanego za rok 2021 na inne cele, tj. rekompensatę darowizny na rzecz Caritas.

Stwierdzając nieprawidłowość w tym zakresie, NIK nie kwestionuje uzasadnienia dla celów, na jaki zostały darowizny przekazane oraz szczególnej sytuacji, która wskazywała na potrzebę wsparcia, szczególnie w 2022 r. Wysokość obu darowizn, w korespondencji z poziomem posiadanych przez Spółkę strat z lat ubiegłych i szacunkowymi danymi na temat wyniku finansowego za 2022 i 2023 r., nie pozwala jednak ocenić faktu przekazania darowizn w tych wysokościach jako działania racjonalnego z punktu widzenia dbałości Zarządu o majątek Spółki. Z kolei podjęcie ww. uchwał o przeznaczenie części zysku za 2021 rok na rekompensatę darowizny na rzecz Caritas, w ocenie NIK, nie przesądza o braku możliwości odliczenia tej darowizny od dochodu w zeznaniu podatkowym Spółki za 2022 r.

(akta kontroli tom I str. 562-661, 673-705)

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka w latach 2021-2024 realizowała swoje cele statutowe zgodnie z przepisami prawa. Uzyskiwała zysk z prowadzonej działalności gospodarczej w każdym z okresów sprawozdawczych objętych kontrolą, w kwotach odpowiednio: 709 tys. zł, 1758,3 tys. zł, oraz 1410,6 tys. zł, który przeznaczyła na pokrycie strat z lat ubiegłych, wynoszących na koniec okresu odpowiednio: 3877,8 tys. zł, 3706,7 tys. zł, 1948,4 tys. zł. Na uzyskiwany wynik finansowy w każdym z lat obrotowych miały wpływ przede wszystkim przychody uzyskiwane z najmu. Działania Spółki w latach 2021-2024 były skupione na utrzymaniu istniejącej infrastruktury dworca oraz na określeniu dalszych kierunków funkcjonowania Spółki w perspektywie otwarcia w 2024 r. Dworca Metropolitalnego. Spółka w latach 2021-2024 co do zasady prawidłowo zarządzała majątkiem oraz zawierała umowy. Niemniej jednak przekazanie dwóch darowizn w kwocie łącznej 620 tys. zł, mimo niepokrytej straty z lat ubiegłych, wskazuje na nienależytą dbałość o majątek Spółki.

OBSZAR

2. Ustalanie i wypłacanie wynagrodzeń członków zarządu i rady nadzorczej

Opis stanu faktycznego

2.1. Skala działalności Spółki w latach 2019-2023 umożliwiała określenie części stałej wynagrodzenia członków Zarządu w okresie objętym kontrolą w wysokości od dwukrotności do czterokrotności podstawy jej wymiaru²⁷. Spółka bowiem w co najmniej jednym z dwóch ostatnich lat obrotowych spełniła przynajmniej dwie przesłanki dla określenia wysokości stałego wynagrodzenia na dany rok, tj. zatrudniała średniorocznie co najmniej 11 pracowników i sumy aktywów jej bilansu sporządzonego na koniec jednego z tych lat stanowiły co najmniej równowartość w złotych dwóch milionów euro.

(akta kontroli tom V str. 45-48, 366-552)

Skład Zarządu VI kadencji był w okresie od 1 września 2020 r. do 2 lipca 2022 r. dwuosobowy, a następnie do 31 grudnia 2022 r. jednoosobowy. W czasie VII kadencji od 2 stycznia do 7 lutego oraz następnie od 8 grudnia 2023 r. Zarząd Spółki był jednoosobowy, a w okresie od 8 lutego do 7 grudnia 2023 r. dwuosobowy (Prezes i Wiceprezes).

²⁷ Średnioroczne zatrudnienie w Spółce wynosiło: w 2019 r. 15,9 osób, w 2020 r. 12 osób, w 2021 r. 11 osób, w 2022 r. 9,58 osób oraz w 2023 r. 11,8 osób. Suma aktywów bilansu Spółki sporządzonego na koniec: 2019 r. wyniosła 14 819 476,66 zł, 2020 r. 15 791 945,27 zł, 2021 r. 16 601 056,46 zł, 2022 r. 17 509 282,96 zł oraz na koniec 2023 r. 18 800 570,03 zł. Roczny obrót netto ze sprzedaży towarów, wyrobów i usług oraz operacji finansowych osiągnięty przez Spółkę w 2020 r. wyniósł 3 490 753,10 zł, w 2021 r. 3 919 473,08 zł, w 2022 r. 5 211 048,09 zł oraz w 2023 r. 5 286 547,47 zł.

(akta kontroli tom. I str. 22-32)

WZA podjęło 30 czerwca 2017 r. uchwałę nr 14/2017 w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzenia członków Zarządu, zgodnie z którą z członkiem Zarządu powinna być zawarta umowa o świadczenie usług zarządzania na czas pełnienia funkcji. Wzór umowy stanowił załącznik do uchwały. Zobowiązano również RN do rozwiązania z członkami Zarządu Spółki dotychczasowych umów o świadczenie usług zarządzania oraz do zawarcia nowych umów zgodnych z postanowieniami uchwały. W przedmiotowej uchwale ustalono wysokość wynagrodzenia stałego Prezesa Zarządu w kwocie 14 000 zł, a dla pozostałych członków Zarządu wynagrodzenie zostało określone uchwałą Nadzwyczajnego WZA z 1 grudnia 2017 r. nr 2/2017 w wysokości 10 000 zł, obowiązującą od dnia jej podjęcia. W okresie objętym kontrolą WZA podjęło uchwałę²⁸ podwyższającą od 1 sierpnia 2022 r. wysokość wynagrodzenia stałego Prezesa do kwoty 16 000 zł brutto. W okresie od 1 września 2020 r. do 31 lipca 2022 r. wynagrodzenie miesięczne Prezesa wynosiło 15 500 zł brutto, a wynagrodzenie Wiceprezesa w okresie objętym kontrolą wynosiło 11 800 zł.

(akta kontroli tom. I str. 70-85, 160-196, 302-306, 336-338)

Z każdą z osób wchodzących w skład Zarządu w latach 2021-2024 Przewodniczący RN zawarł umowę o świadczenie usług w zakresie zarządzania, poprzedzoną uchwałami RN w sprawie ustalenia treści umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania²⁹ oraz upoważniającymi przewodniczącego RN do podpisania umowy z każdą z tych osób.

(akta kontroli tom II str. 405-415, 422-425, 481-483, tom. III str. 129-210)

W latach 2021-2024 Spółka wypłaciła wynagrodzenie stałe poszczególnym członkom Zarządu w łącznej wysokości 696 699,76 zł netto³⁰.

Byłemu Prezesowi Zarządu za okres od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2022 r. naliczono i wypłacono wynagrodzenie stałe w łącznej kwocie 346 600,01 zł brutto. Kolejnemu byłemu Prezesowi za okres od 2 stycznia do 30 listopada 2023 r. wypłacono wynagrodzenie stałe w kwocie 176 000 zł brutto. Osobie pełniącej funkcję Wiceprezesa w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 2 lipca 2022 r. wypłacono wynagrodzenie stałe w łącznej kwocie 212 961,90 zł brutto, a członkowi Zarządu, pełniącemu funkcję Wiceprezesa w okresie od 8 lutego do 7 grudnia 2023 r. oraz Prezesa w okresie od 8 grudnia 2023 r. do 30 czerwca 2024 r., wypłacono wynagrodzenie stałe w łącznej kwocie 225 944,73 zł brutto. Prezesowi w okresie od 1 lipca do 30 września 2024 r. wypłacono wynagrodzenie stałe w kwocie 48 000 zł brutto.

(akta kontroli tom III str. 464-632)

W okresie objętym kontrolą wynagrodzenie stałe członków Zarządu Spółki zostało naliczone i wypłacone zgodnie z uchwałami WZA w sprawie wynagrodzeń, przepisami art. 4 ust. 2-4 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz przepisami ustaw o budżetowych³¹, z wyjątkiem wynagrodzenia za lipiec 2022 r. dla Wiceprezesa

²⁸ Uchwała WZA nr 2/2022 z 27 lipca 2022 r.

²⁹ Uchwały RN nr: 7/VI/2019 z 16 stycznia 2019 r., 56/VI/2020 z 27 sierpnia 2020 r., 4/VII/2023 z 2 stycznia 2023 r., 8/VII/2023 z 8 lutego 2023 r., 30/VII/2023 z 7 grudnia 2023 r. oraz 46/VII/2024 z 20 czerwca 2024 r.

³⁰ 961 505,74 zł brutto.

³¹ Art. 15 ustawy z dnia 19 listopada 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2021 (Dz. U. poz. 2400, ze zm.), art. 11 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2022 (Dz. U. poz. 2445, ze zm.), art. 11 ustawy z dnia 1 grudnia 2022 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2023 (Dz. U. poz. 2666, ze zm.), art. 1 ustawy z dnia 16 stycznia 2024 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2024 (Dz. U. poz. 123, ze zm.).

Zarządu co zostało opisane w dalszej części wystąpienia w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

RN podjęła uchwałę nr 95/VI/2022 z 23 czerwca 2022 r. w sprawie ustalenia liczby członków zarządu, wskazując w niej, iż Zarząd Spółki składał się jednej osoby, tj. Prezesa Zarządu. Przewodniczący RN wyjaśnił, iż uzasadnieniem podjęcia tej uchwały była liczba zadań wykonywanych przez członków Zarządu, ich rodzaj oraz koszty związane z utrzymaniem dwuosobowego Zarządu. Powyższa decyzja została zgodnie z wyjaśnieniami Przewodniczącego poprzedzona szczegółową analizą, która wykazała, że ograniczenie liczby członków Zarządu nie wpłynie negatywnie na działalność Spółki.

(akta kontroli tom I str. 629-635, tom II str. 520-521, tom III str. 556-558)

2.2. W Uchwale WZA z 30 czerwca 2017 r. ustalającej zasady kształtowania wynagrodzeń członków Zarządu Spółki określono wynagrodzenie zmienne w wysokości 0% wynagrodzenia stałego. Powyższe uregulowanie zostało zmienione uchwałą WZA nr 15/2019 z 28 czerwca 2019 r., przyznającą członkom Zarządu wynagrodzenie zmienne w wysokości maksymalnej 50%, uzależnione od realizacji określonych celów zarządczych³². W latach 2021-2024 wypłacono członkom Zarządu wynagrodzenie zmienne w wysokości 50% wypłaconego wynagrodzenia stałego, w związku z realizacją w danym roku celów zarządczych określonych w uchwałach WZA na poszczególne lata.

[.....
.....
.....
.....
.....]^{*}

[.....
.....
.....
.....]^{*}

[.....
.....
.....]^{*}

[.....
.....
.....]^{*}

[.....
.....]

³² Ustawa o wynagrodzeniach w spółkach nie przewiduje możliwości rezygnacji z ustalenia wynagrodzenia zmiennego w uchwale w sprawie zasad kształtowania wynagrodzeń członków zarządu, poprzez określenie tego wynagrodzenia na poziomie 0%.

.....]^{*}

(akta kontroli tom I str. 58-107, 160-167, 324-335)

Cele zarządcze zostały zrealizowane oraz naliczono i wypłacono w latach 2021-2024 członkom Zarządu wynagrodzenie zmienne w należnej wysokości.

Cele zarządcze uchwalone na poszczególne lata okresu objętego kontrolą zostały określone przez WZA w sposób umożliwiający ich weryfikację i rozliczenie wykonania przez Zarząd. WZA przed ustaleniem i wypłatą wynagrodzenia zmiennego zatwierdziło sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz roczne sprawozdania finansowe, a także udzieliło członkom Zarządu absolutorium. Zarząd Spółki corocznie składał RN sprawozdania z wykonania wszystkich celów zarządczych, na podstawie których RN dokonywała oceny ich wykonania oraz podejmowała uchwały w sprawie przyznania wynagrodzenia zmiennego dla Zarządu za dany rok obrotowy.

(akta kontroli tom I str. 58-107, 160-167, 324-335, tom II str. 357-597, tom III str. 31-47)

2.3. W uchwale nr 14/2017 Zwyczajnego WZA Spółki z 30 czerwca 2017 r. w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzenia członków Zarządu Spółki przewidziano następujące świadczenia dodatkowe: możliwość korzystania z urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki oraz odprawę w wysokości nie wyższej niż jednokrotność wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia funkcji członka Zarządu przez okres co najmniej 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy.

W ww. uchwale wskazano, iż członkowi Zarządu zapewnia się możliwość korzystania z urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki, niezbędnych do wykonywania przez niego funkcji. Wzór umowy o świadczenie usług zarządzania stanowił załącznik do uchwały WZA i precyzował, że zarządzający może korzystać z pomieszczenia biurowego wraz z wyposażeniem, telefonu komórkowego wraz z aktywną kartą SIM, komputera przenośnego wraz z niezbędnym dodatkowym wyposażeniem i oprogramowaniem oraz zapewnionym przez spółkę dostępem do Internetu. W uchwale nr 14/2017 oraz w późniejszych jej zmianach nie określono zasad przyznawania urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego. Szerzej zostało to opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

Postanowienia zawartych umów o świadczenie usług zarządzania były zgodne z wzorem umowy.

(akta kontroli tom. I str. 166-168, 188-196)

Spółka w latach objętych kontrolą wypłaciła trzykrotnie odprawy w wysokości jednokrotności miesięcznego wynagrodzenia byłym członkom Zarządu. W jednym przypadku odprawę wypłacono w związku z odwołaniem członka Zarządu z pełnienia funkcji. W dwóch przypadkach odprawy wypłacono w związku ze złożonymi rezygnacjami ze sprawowania funkcji: z dniem 31 grudnia 2022 r. przez jednego z byłych Prezesów oraz z dniem 30 czerwca 2024 r. przez kolejnego byłego Prezesa, co było niezgodne z zapisami umów o świadczenie usług w zakresie zarządzania i zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom III str. 3-6, 119-127)

Dodatkowo przewodniczący RN zawarł z pięcioma członkami Zarządu umowy o używanie samochodu niebędącego własnością Spółki do celów służbowych. Umowy te przewidywały możliwość wypłacenia miesięcznego ryczałtu obliczonego jako iloczyn limitu przebiegu kilometrów ustalony na poziomie 500 km oraz stawki za 1 km przebiegu, wskazanej w aktualnych przepisach. Podstawą wypłacenia przez Spółkę ryczałtu, obok umowy, było oświadczenie złożone przez członka Zarządu,

dotyczące używania pojazdu w jazdach lokalnych. Spółka wypłaciła członkom Zarządu z tytułu tych umów w okresie objętym kontrolą łącznie 22 728,06 zł, co zostało opisane w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*.

(akta kontroli tom. I str. 166-168, 188-196, tom III str. 7-30)

2.4. Uchwała nr 15/2017 Zwyczajnego WZA z 30 czerwca 2017 r. w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzeń członków RN wprowadziła kwoty miesięcznego wynagrodzenia dla przewodniczącego RN oraz pozostałych członków RN. Członkowie RN w okresie objętym kontrolą otrzymywali wynagrodzenie miesięczne w wysokości 3000 zł brutto, a przewodniczący RN w wysokości 3500 zł brutto, zgodnie z uchwałą nr 1/2019 Nadzwyczajnego WZA z 12 marca 2019 r. W uchwale nr 15/2017 wskazano, iż w przypadku pełnienia przez członka RN funkcji przez niepełny miesiąc wynagrodzenie miesięczne płatne jest proporcjonalnie do liczby dni kalendarzowych pełnienia funkcji w RN w danym miesiącu, w zaokrągleniu do pełnych złotych. Uchwałą Zwyczajnego WZA nr 13/2019 z 28 czerwca 2019 r. wprowadzono zapis, iż w przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności członka RN na prawidłowo zwołanym posiedzeniu, jego wynagrodzenie za miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie, ulega obniżeniu o 50%.

(akta kontroli tom I str. 160-169, 298-301, 317-323)

Wysokość ustalonych kwotowo wynagrodzeń członków RN była zgodna z zapisami art. 10 ust. 1 pkt 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach oraz przepisami ustaw okołobudżetowych. Wysokość wynagrodzeń członków RN nie przekraczała iloczynu podstawy jej wymiaru, tj. kwoty 4403,78 zł oraz mnożnika 0,75, określonego dla spółki, o której mowa w art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, właściwego dla Lubelskie Dworce S.A. ze względu na skalę jej działalności. Wysokość wynagrodzenia przewodniczącego RN była zgodna z art. 10 ust. 2 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, dopuszczającym podwyższenie wynagrodzenia członków organu nadzorczego do 10% w stosunku do wysokości określonej w ust. 1, ze względu na funkcję pełnioną w organie nadzorczym spółki. Niemniej jednak WZA Spółki uchwałą nr 1/2019 z 12 marca 2019 r. w sprawie zmiany zasad kształtowania wynagrodzenia członków RN Spółki podjęło tylko na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Marszałek Województwa Lubelskiego, reprezentujący WZA Spółki, wyjaśnił, iż podstawa prawna wskazana w przedmiotowej uchwale była oczywistą omyłką.

Spółka w latach 2021-2024 (do 30 września) naliczyła i wypłaciła poszczególnym członkom RN wynagrodzenia miesięczne w wysokości określonej w ww. uchwale Nadzwyczajnego WZA oraz z uwzględnieniem ustaw okołobudżetowych.

(akta kontroli tom III str. 238-462, tom VI str. 580-586)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności Spółki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Wypłacenie Wiceprezesowi Spółki zawyżonej kwoty wynagrodzenia stałego za miesiąc lipiec 2022 r.

Spółka wypłaciła 1 lipca 2022 r. wynagrodzenie stałe za ten miesiąc odwołanemu Wiceprezesowi w kwocie 561,90 zł, tj. w wysokości wyższej od należnej o 168,56 zł.

Zgodnie z zawartą z osobą pełniącą funkcję Wiceprezesa umową o świadczenie usług w zakresie zarządzania z 16 stycznia 2019 r., w przypadku, gdy umowa wskutek jej rozwiązania obowiązuje przez niepełny miesiąc kalendarzowy, wynagrodzenie przysługuje w kwocie określonej w umowie (11 800 zł) podzielonej przez 30 i pomnożonej przez liczbę dni jej obowiązywania. Uchwała RN, zmniejszająca liczbę członków Zarządu do jednej osoby, weszła w życie 2 lipca 2022 r., w związku z tym

odwołanemu Wiceprezesowi przysługiwało wynagrodzenie za jeden dzień pracy w kwocie 393,34 zł.

Prezes wyjaśnił, iż błędne wyliczenie wynagrodzenia dla byłego Wiceprezesa w zawyżonej kwocie wynikało z błędu systemowego programu kadrowo-płacowego.

(akta kontroli tom III str. 129- 140, 556-558, tom IV str. 538-542)

2. Zawarcie przez działającego w imieniu Spółki przewodniczącego RN z członkami Zarządu umów o używanie samochodu prywatnego do celów służbowych, mimo braku takiego upoważnienia wynikającego z uchwały WZA w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzenia członków Zarządu, które nie przyznało takiego świadczenia dodatkowego.

Zgodnie z art. 378 § 2 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych³³ do kompetencji walnego zgromadzenia należy przyznawanie członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych.

Przewodniczący RN zawarł z pięcioma członkami Zarządu umowy o używanie samochodu niebędącego własnością Spółki do celów służbowych, pomimo, iż nie był upoważniony do zawierania takich umów przez WZA. W uchwale nr 14/2017 Zwyczajnego WZA z 30 czerwca 2017 r. oraz w umowach o świadczenie usług zarządzania nie przyznano takiego uprawnienia członkom Zarządu Spółki. Spółka wypłaciła członkom Zarządu z tytułu tych umów w okresie objętym kontrolą łącznie 22 728,06 zł.

Przewodniczący RN wyjaśnił, że przyczyną zawarcia tych umów była konieczność zapewnienia im odpowiednich warunków do realizacji zadań wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz z zawartych z nimi umów o świadczenie usług w zakresie zarządzania. Zdaniem przewodniczącego, osoby te w ramach pełnienia swoich funkcji oraz w celu prawidłowego wykonywania zadań musiały mieć zapewniony dostęp do samochodów. W ocenie przewodniczącego standardem aktualnie jest zapewnienie członkom Zarządu samochodów służbowych, jednakże mając na uwadze koszty niezbędne do zakupu aut przez Spółkę, rozwiązaniem znacznie bardziej korzystnym było zawarcie z członkami Zarządu umów, na mocy których wykorzystywali oni swoje prywatne samochody w celach służbowych. Interesy Spółki zostały zabezpieczone w ten sposób, że każda z umów zawierała limit kilometrów, za który członkom Zarządu przysługiwał zwrot kosztów.

NIK zauważa, że przewodniczący RN nie był uprawniony do zawarcia ww. umów, ponieważ nie został upoważniony przez WZA ani przez RN do zawarcia takich umów z członkami Zarządu, jak również Regulamin RN nie przewidywał takiego uprawnienia dla przewodniczącego. Ponadto było to działanie niegospodarne, ponieważ Spółka w okresie objętym kontrolą była właścicielem samochodu osobowego marki Renault Laguna oraz od marca 2023 r. wynajmowała samochód osobowy marki KIA Sportage, a tym samym zapewniała kolejnym członkom Zarządu możliwość korzystania z samochodu służbowego.

(akta kontroli tom. I str. 160-196, tom III str. 7-30, 49-118)

3. Wypłacenie nienależnych odpraw dwóm członkom Zarządu.

W związku ze złożeniem przez dwóch członków Zarządu rezygnacji ze sprawowania funkcji wypłacono każdemu z tych członków odprawy w kwotach po 16 000 zł, tj. w łącznej wysokości 32 000 zł brutto, niezgodnie z zapisami umów o świadczenie usług zarządzania oraz z art. 7 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach. Zgodnie z powołanym przepisem, projekty uchwał w sprawie wynagrodzeń określają, że w razie rozwiązania albo wypowiedzenia umowy o świadczenie usług zarządzania

³³ Dz. U. z 2024 r. poz. 18, ze zm. (dalej: Ksh).

członka organu zarządzającego przez spółkę, z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z tej umowy, członkowi organu zarządzającego może być przyznana odprawa, w wysokości nie wyższej niż trzykrotność części stałej wynagrodzenia, pod warunkiem pełnienia przez niego funkcji przez okres co najmniej dwunastu miesięcy przed rozwiązaniem tej umowy. W obydwu umowach zawarto zapis (§ 13) stanowiący, iż w razie rozwiązania umowy albo wypowiedzenia przez Spółkę umowy z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków wynikających z umowy, zarządzającemu przysługuje odprawa w wysokości jednokrotności wynagrodzenia stałego, pod warunkiem pełnienia przez zarządzającego funkcji przez okres 12 miesięcy przed rozwiązaniem umowy.

Prezes wyjaśnił, iż odprawa przysługuje w razie rozwiązania umowy albo wypowiedzenia, a jeżeli rozwiązanie umowy następuje w związku ze złożeniem rezygnacji przez zarządzającego, to przy rozwiązaniu umowy (kiedy pełniona funkcja była co najmniej 12 miesięcy) należy się odprawa w wysokości jednokrotności wynagrodzenia stałego. Główna księgowa wyjaśniła, iż nie otrzymała pisemnych dyspozycji wypłaty odpraw dwóm byłym prezesom. W jej opinii operacja ta nie wymagała dodatkowych dyspozycji, a wypłaty dokonała Spółka zgodnie z zapisami zawartych umów o świadczenie usług w zakresie zarządzania oraz zapisami w protokole ze Zwyczajnego WZA z 30 czerwca 2017 r. Była Prezes Zarządu wyjaśniła, iż odprawa została wypłacona jej z tytułu rezygnacji z funkcji Prezesa na podstawie § 6 ust. 6 uchwały nr 14/2017 Zwyczajnego WZA. Jej zdaniem przedmiotową rezygnację należy traktować jako rozwiązanie umowy między stronami, a przedmiotowy zapis należy czytać literalnie, czyli rozwiązanie następuje w wyniku rezygnacji. Zgodnie z wyżej powołanym zapisem uchwały w razie rozwiązania umowy członkowi zarządu przyznaje się odprawę. Była Prezes wskazała ponadto, iż nie wie, na czyje polecenie została jej wypłacona odprawa. Wypłata odprawy zgodnie z ww. postanowieniami stanowi czynność już wyłącznie formalną. Drugi z byłych prezesów wyjaśnił, iż wypłata odprawy nastąpiła obligatoryjnie, na podstawie zapisu w umowie, w standardowym trybie.

NIK nie podziela powyższej argumentacji. Zauważa, że odprawa stanowi jednorazowe świadczenie pieniężne, będące formą rekompensaty za utratę stanowiska z innych przyczyn niż naruszenie podstawowych obowiązków z umowy o świadczenie usług zarządzania. Odprawa ma – w zamierzeniu twórców ustawy – pełnić funkcję alimentacyjną (jej celem jest złagodzenie skutków ekonomiczno-socjalnych, wywołanych ustaniem pełnienia funkcji)³⁴. Złożenie przez dwóch członków Zarządu jednostronnych oświadczeń woli o rezygnacji, skutkującej wygaśnięciem mandatu oraz rozwiązaniem umowy bez okresu wypowiedzenia i konieczności składania oświadczenia woli przez przedstawiciela Spółki, nie prowadziło do utraty zajęcia zarobkowego z przyczyn dotyczących Spółki, w związku z tym odprawa nie przysługiwała. Ponadto, stosownie do art. 369 § 6 Ksh, do złożenia rezygnacji przez członka zarządu stosuje się odpowiednio przepisy o wypowiedzeniu zlecenia przez przyjmującego zlecenie, a przepis art. 746 § 2 Kodeksu cywilnego³⁵ stanowi, że przyjmujący zlecenie może je wypowiedzieć w każdym czasie, jednakże, gdy zlecenie jest odpłatne, a wypowiedzenie nastąpiło bez ważnego powodu, przyjmujący zlecenie jest odpowiedzialny za szkodę.

(akta kontroli tom I str. 108-111, tom. III str. 119-211, tom VI str. 521-531)

³⁴ Ustawa o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Komentarz 2017, wyd. 1 dr Maciej Gazda, dr hab. Rafał Adamus.

³⁵ Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2024 r. poz. 1061, ze zm.).

4. Nieustalenie przez WZA zasad przyznawania urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego.

W uchwale nr 14/2017 w sprawie ustalenia zasad kształtowania wynagrodzenia członków Zarządu oraz w późniejszych jej zmianach, w tym we wzorze umowy, stanowiącym załącznik do tej uchwały, nie określono zasad przyznawania, zapewnianych przez Spółkę, urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego. Wymieniono w niej rodzaje urządzeń i zasobów, które miały być udostępnione członkom Zarządu, nie określono jednak w niej zasad ich przyznawania. Stanowiło to naruszenie art. 378 § 2 Ksh, zgodnie z którym określenie zasad przyznawania członkom zarządu prawa do świadczeń dodatkowych należy do kompetencji walnego zgromadzenia oraz art. 6 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach, stosownie do którego zasady przyznawania zapewnianych przez spółkę urządzeń technicznych oraz zasobów stanowiących mienie spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego należało określić w uchwałach w sprawie wynagrodzeń.

Marszałek Województwa Lubelskiego, reprezentujący WZA, powołując się na § 5 ww. uchwały oraz zapisy wzoru umowy o świadczenie usług zarządzania, stanowiącego załącznik do tej uchwały, wyjaśnił, iż zasadą przyjętą przez WZA jest uprawnienie członków zarządu do dysponowania urządzeniami technicznymi wymienionymi w § 4 wzoru umowy.

NIK zauważa, że wyrazowi *zasady* Słownik Języka Polskiego przypisuje znaczenie *norm postępowania*. Z kolei art. 6 ustawy o wynagrodzeniach w spółkach wskazuje przykładowe zasady przyznawania świadczenia dodatkowego, tj. limity dotyczące kosztów albo sposób określania tych limitów, jakie spółka ponosi w związku z dostępem i wykorzystywaniem tych urządzeń i zasobów. W związku z powyższym, zgodnie z powołanymi przepisami art. 378 § 2 Ksh i art. 6 ww. ustawy, WZA zobowiązane było w stosownej uchwale określić normy postępowania w zakresie przyznawania świadczenia dodatkowego, a tego WZA nie wykonało.

(akta kontroli tom I str. 166-168, 188-196, tom VI str. 579-586)

OCENA CZĄSTKOWA

WZA podjęło uchwały dotyczące wynagrodzenia stałego i zmiennego członków Zarządu oraz wynagrodzeń członków RN stosownie do obowiązujących przepisów. W Spółce w latach 2021-2024 zawarto umowy o świadczenie usług w zakresie zarządzania zgodne z uchwałą podjętą przez WZA 30 czerwca 2017 r. Wynagrodzenia stałe członków Zarządu zostały naliczone i wypłacone prawidłowo, za wyjątkiem wynagrodzenia za miesiąc lipiec 2022 r. dla odwołanego Wiceprezesa. W okresie objętym kontrolą Spółka prawidłowo naliczyła i wypłaciła wynagrodzenie zmienne członkom Zarządu oraz wynagrodzenia należne członkom RN. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły nieustalenia przez WZA zasad przyznawania urządzeń technicznych i zasobów stanowiących mienie Spółki do wykorzystania przez członków organu zarządzającego oraz naliczenia i wypłacenia nienależnych odpraw dla dwóch byłych prezesów, którzy złożyli rezygnacje z pełnienia funkcji w Zarządzie, co skutkowało wypłaceniem z tego tytułu łącznie 32 tys. zł. Ponadto przewodniczący RN zawarł z członkami Zarządu umowy o używanie samochodu niebędącego własnością Spółki do celów służbowych, pomimo braku upoważnienia do zawierania tego rodzaju umów w uchwale WZA, co skutkowało nienależnym wydatkowaniem z tego tytułu kwoty 22,7 tys. zł.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

- Wnioski
1. Podjęcie działań mających na celu odzyskanie:
 - od dwóch byłych prezesów Zarządu Spółki nienależnie pobranych środków pieniężnych z tytułu odpraw,
 - nienależnie wypłaconych środków pieniężnych z tytułu umów o używanie samochodu niebędącego własnością Spółki,
 - od odwołanego Wiceprezesa wyższej od należnej kwoty wynagrodzenia stałego za miesiąc lipiec 2022 r.
 2. Poinformowanie NIK o efektach działań podjętych w celu realizacji wniosku pokontrolnego nr 1.

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Lublin, dnia 30 stycznia 2025 r.

Joanna Jabłońska-Chyła
Starszy inspektor kontroli państwowej

Dyrektor
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Lublinie
Edward Szempruch

.....
podpis

.....
podpis

[.....]* – Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie wyłączyła z publikacji fragmenty wystąpienia pokontrolnego oznaczone w niniejszy sposób na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), w związku z objęciem tych fragmentów tajemnicą

przedsiębiorstwa przez i na rzecz Lubelskie Dworce S.A., ul. Nadstawna 4, 20-120 Lublin.

[.....]** – Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie wyłączyła z publikacji fragmenty wystąpienia pokontrolnego oznaczone w niniejszy sposób na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2022 r. poz. 902), w związku z objęciem tych fragmentów tajemnicą skarbową.